

Obsah

Úvod 09

I. kapitola

Rozvoj rovného přístupu ke vzdělání a inkluze v Ostravě 13

Projekt Rozvoj rovného přístupu ke vzdělávání ve městě Ostrava III 13

Jak přispěl projekt k inkluzivnímu vzdělávání ve městě? 13

Analýza potřeb škol města pro zřízení podpůrných personálních pozic 14

Dotazníkové šetření aneb proč je příručka pro ředitele přínosem? 14

II. kapitola

Školní poradenské pracoviště 19

Charakteristika školního poradenského pracoviště 19

Co je program pedagogicko-psychologických služeb? 21

Jaké jsou kvalifikační předpoklady a jak jsou financování pracovníci školního poradenského pracoviště? 21

Jaká pravidla pro fungování školního poradenského pracoviště by měl ředitel školy nastavit? 22

Co je náplní porad školního poradenského pracoviště? Zúčastňuje se ředitel školy pravidelně těmto porad? 23

Je potřebná účast koordinátora školního poradenského pracoviště na poradách vedení? 24

Jak vnímá ředitel školy školní poradenské pracoviště ve vnitřní vztahové síti? 24

Jak vnímá ředitel školy školní poradenské pracoviště ve vnější vztahové síti? 25

Jak rozdělit kompetence odborníků školního poradenského pracoviště? 26

III. kapitola

Koordinátor školního poradenského pracoviště 33

Kdo plní roli koordinátora pedagogicko-psychologických služeb ve škole? 33

Co sleduje ředitel školy při výběru školního speciálního pedagoga na funkci koordinátora školního poradenského pracoviště? 33

Které legislativní opory využívá školní speciální pedagog při práci? 34

Které kompetence má školní speciální pedagog ve funkci koordinátora školního poradenského pracoviště? 35

Jakou má pracovní náplň speciální pedagog ve funkci koordinátora (vedoucího) školního poradenského pracoviště? 37

Které dokumenty požaduje ředitel školy po koordinátorovi školního poradenského pracoviště? 37

Jakou dokumentaci požaduje ředitel školy po školním speciálním pedagogovi – koordinátorovi školního poradenského pracoviště, která souvisí se speciálním vzděláváním ve škole? 40

Jak metodicky vede koordinátor (vedoucí) školního poradenského pracoviště asistenty pedagoga? 41

IV. kapitola

Školní speciální pedagog 47

Co je náplní práce školního speciálního pedagoga ve školním poradenském pracovišti a které kompetence může naplňovat? 47

Které standardní činnosti provádí školní speciální pedagog? 48

Jakou dokumentaci vede školní speciální pedagog? 49

Jak spolupracuje školní speciální pedagog s pedagogickým sborem? 49

Ve kterých oblastech spolupracuje školní speciální pedagog s učitelem? 50

Jaký je systém průběhu vyšetření žáka v PPP, SPC? 51

V. kapitola

Školní psycholog 55

Jaké je místo školního psychologa ve školním systému? 55

Proč je komunikace mezi školním psychologem a ředitelem školy základem pro vztahový systém školy? 56

Jaké jsou kompetence a náplň práce školního psychologa? 57

Jaký je vliv etického kodexu školního psychologa pro výstupy učitele? 58

Jaká je úloha ředitele školy ve vztahové síti školního poradenského pracoviště školního prostředí? 59

Jak školní psycholog pracuje s dovednostmi a kompetencemi pedagogů? 60

Zpětná vazba školního psychologa učitelům 62

Jak zkompletovat zakázku pro školního psychologa z pohledu ředitele školy (co bude řešit školní psycholog)? 62

Jak se školní psycholog podílí na vzdělávání učitelů? 64

Jak vypadá spolupráce školního psychologa a rodiny? 65

VI. kapitola

Sociální pedagog 71

Co může ředitel očekávat od pozice sociálního pedagoga? 71

Jak probíhá komunikace sociálního pedagoga s vedením školy? 71

Jak začlenit sociálního pedagoga do systému školy? 72

Jaká může být náplň práce sociálního pedagoga? 74

Proč je důležitá práce v terénu? 75

Jak by měla probíhat spolupráce s učiteli a asistenty pedagoga?	76
Jak by měla probíhat spolupráce s dalšími členy školního poradenského pracoviště?	76
Jaké jsou možnosti spolupráce s dalšími zainteresovanými orgány a organizacemi?	77
Při jakých výchovných a vzdělávacích problémech žáků může být sociální pedagog nápomocen?	77
Jakou dokumentaci si vede sociální pedagog?	78
Jaké má sociální pedagog kompetence pro vedení písemné komunikace se zainteresovanými institucemi?	78
Které činnosti provádí sociální pedagog ve škole?	78
Shrnutí - proč je důležitý sociální pedagog pro školu?	79
Závěr	83
Seznam použitých zkratk	85
Doporučená literatura	86
Soupis právních předpisů v aktuálním znění	87

Zapojení náboru a školení je důležitou částí ředitele školy při práci s týmem školního poradenského pracoviště. Přímočinně nabízí metodiku sestavení týmu, rozdělení kompetencí mezi jednotlivé členy školního pracoviště, dává doporučení pro stanovení náplně práce odborníkům a stanovení pravidel pro fungování týmu.

Rozdělení kompetencí členům týmu je doporučující, nemá závaznou podobu. Uvědomujeme si, že historie vzniku školních poradenských pracovišť vede na každé škole ve své době vzniku bez daných závazných pravidel k situacím, že na dané škole se tvořily týmy školního poradenského pracoviště a jejich koordinátoři podle různých individuálních podmínek a potřeb.

Určujícím indikátorem pravidel týmu ŠPP je NV č.75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. Ředitel školy dle kompetence ŠPP podle možnosti doporučí formu jeho realizace v rámci vlády, anebo možné úpravy náplně práce jednotlivým odborníkům.

Podpora pro realizaci pro systémovou práci odborníků je institucionalizací pozice školního poradenského pracoviště. MŠMT předpokládá jejich realizaci v roce 2025. V současné době jsou personální pozice rozvíjeny školního poradenského pracoviště realizovány formou projektů MŠMT a EU nebo jako dobrovolná zařízení školního poradenského zařízení (dále též ŠPZ).

Náplně speciální povinnosti ředitele školy je metodicky zdůrazňovat svým pedagogům fakt, že i když učitel v rámci svého pomáhá ve třídě při řešení denních situací v náročném chování žáků nebo při vytváření podmínek pro speciální vzdělávání žáků školní psycholog, sociální pedagog nebo speciální pedagog či kariérový poradce, nezabývá to učitel jeho učivelských kompetencí (samostatnosti jsou jazyk, odborný a metodický vyučovacího předmětu) – tj. znát obsah žáků, jeho osobnostní zvláštnosti, schopnosti a umět posoudit profesní profilaci žáků.

PaedDr. Dana Zemánková
metodik ŠA/AP MHO